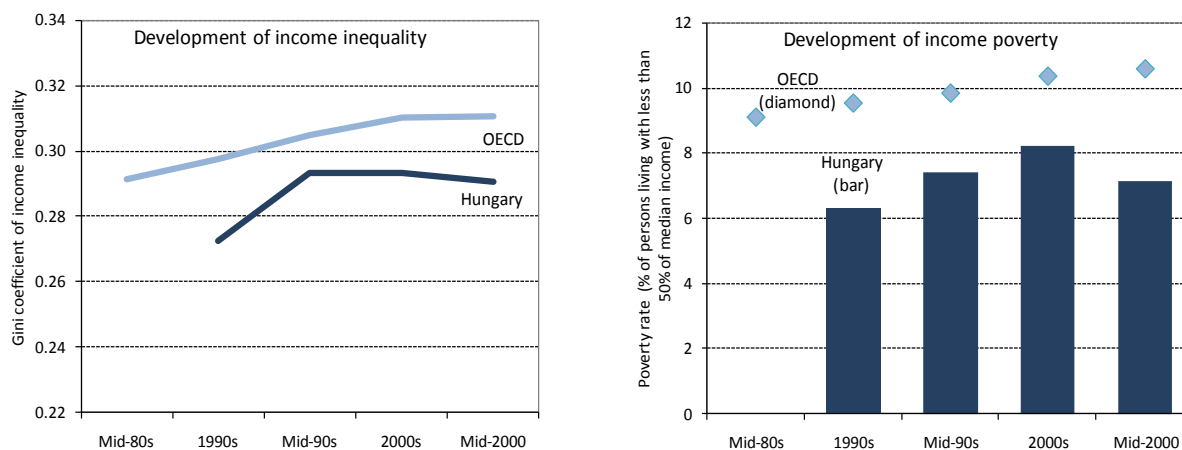

ORSZÁG ADATOK: MAGYARORSZÁG

A gazdasági átmenet korai éveiben, 1990 és 1995 között, a jövedelmi egyenlőtleniségek és a szegénység mértéke emelkedett. Az azóta eltelt időszakban az egyenlőtleniségek mértéke lényegében változatlan szinten maradt, valamivel az OECD átlag alatti szinten stabilizálódott. A szegények (a mediánjövedelem felénél kevesebb jövedelemből élők) aránya 2000 óta csökkenésnek indult.

1.ábra A jövedelmi egyenlőtlenység és a szegénység mértéke 1995 óta

Forrás: *Growing Unequal?*, OECD 2008.

- A magyar átlagjövedelem 2005-ben vásárlóerő-paritáson számolva évi 11000 USD körül volt. Ez az OECD átlag felének felelt meg, kismértékben meghaladta Lengyelország és Szlovákia szintjét, és mintegy 30%-kal maradt Portugália átlagjövedelme alatt. A magyar lakosság legszegényebb egytizedének jövedelme ugyanakkor megegyezett a portugál szegények jövedelmével.
- A jövedelmi egyenlőtleniségek változásának egyik fő mozgatórugója a munkaerőpiaci változások voltak. Először is, a számottevően magasabb inaktivitás rátának köszönhetően azon háztartások aránya, ahol egyik felnőtt sem dolgozik 11 százalékponttal növekedett 1995 óta. A 2005-ben mért 19%-os érték Németországgal egyetemben a legmagasabb az OECD országok között. Másodsorban pedig a munkaerőpiacon maradtak körében a keresetek egyenlőtlenége is a többi országot meghaladó mértékben növekedett.

- A tőkejövedelmek egyenlőtlensége is nagyobb mértékben nőtt, mint más országokban. A tőkejövedelmek aránya az összes háztartási jövedelem belül több mint kétszeresére, 3%-ról 7%-ra növekedett, ami megközelíti az OECD átlagot.
- A háztartások szerkezetében bekövetkező változások szintén befolyásolták az egyenlőtlenségek alakulását. Az elmúlt tíz év során a háztartások átlagos létszáma az OECD átlag felettiről átlag alattira csökkent. Az aktív korú (18 és 65 év közötti) háztartásfővel rendelkező, gyermekes családok aránya több mint tíz százalékponttal csökkent.
- Magyarországon (2005-ben) az állami transzfereknek a háztartások jövedelmein belüli 35%-os aránya az OECD átlagnál jóval magasabb volt, az Ausztriára, Svédországra és Franciaországra jellemző szinthez közeli arányt ért el. Ugyanakkor a népesség legszegényebb 20%-a az összes transzfer kevesebb, mint egyötödét kapta.
- Az elmúlt 15 év során az idősek körében jellemző jövedelmi szegénység lényegesen csökkent, az idősek országos átlagot több mint kétszeresen meghaladó szegénységi rátája átlag alatti szintre süllyedt. A 40 és 50 év közötti életkorúak körében viszont növekedett a szegények aránya.
- A háztartások reáljövedelmei növekedtek 1995 és 2005 között, a szegények esetében is. Amennyiben az 1995-ös szegénységi küszöböt alkalmazzuk (reálértéken) 2005-ben, a szegénységi ráta több mint a felével csökken, ami jelentősebb csökkenés, mint más OECD országokban tapasztalható.
- Minden negyedik háztartásnak nehézséget okoz alapvető fogyasztási cikkek, illetve megfelelő lakáskörülmények biztosítása. Az ilyen fogyasztási nehézségek előfordulása gyakoribb, mint más OECD országokban, ahol átlagosan a háztartások egy nyolcada érintett.
- Az állam által nyújtott egészségügyi, oktatási szolgáltatások és a szociális lakhatás a nemzeti jövedelem 19%-át jelenti. Összességében ezek a szolgáltatások a jövedelmi egyenlőtlenségeket egynegyedével csökkentik.
- Az OECD országokra vonatkozó komparatív adatok 2005-ig terjednek. Újabb becslések 2007-ben születtek, ugyanabból az adatforrásból (TÁRKI Háztartás Monitor), amelyre az OECD elemzése is alapult. Ezek az adatok azt mutatják, hogy az egyenlőtlenségek kisebb mértékben csökkentek, és a 1990-es évek elejére jellemző szinthez közelítettek.